

**Доброго дня,
шановні учасники семінару
«Реалізація положень антикорупційного законодавства в
контексті Європейського досвіду протидії корупції»**

Насамперед хочу подякувати представникам Європейської Комісії за сприяння в проведенні семінару - можливість зібратися та обговорити актуальні проблеми сьогодні.

Питання, що протягом двох днів будуть предметом обговорення, є актуальними, оскільки корупція це:

хвороба, що уражає всі держави, яка підриває соціальний прогрес та породжує нерівність і несправедливість;

явище, яке суттєво обмежує конституційні права і свободи людини і громадянина, надає незаконні привілеї корумпованим угрупованням, нищить духовні, моральні та суспільні цінності (орієнтири).

Корупційні прояви у будь-якому суспільстві являють собою загрозливий та небезпечний механізм, який підпорядковує собі всі сфери життєдіяльності суспільства.

За таких умов не може нормально функціонувати жодна із сфер громадського соціуму: ні політична, ні правова, ні економічна.

І, як результат, у державі починають прогресувати неконтрольовані процеси, що призводять до негативних наслідків.

Як відомо, з 1 липня 2011 року набрали чинності нові Закони України «Про засади запобігання і протидії корупції» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення», при підготовці яких було враховано численні пропозиції представників міжнародних організацій і кращий світовий досвід.

Прийняття парламентом названих законів започаткувало процес реформування законодавства у сфері запобігання і протидії корупції.

Так, прийняті Закони забезпечують створення нової системи протидії і боротьби з корупцією, вдосконалення законодавства щодо визначення правових та організаційних засад запобігання, виявлення та припинення корупції в публічній та приватній сферах, відшкодування заподіяної корупційними правопорушеннями шкоди, поновлення прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб, держави, регулювання міжнародного співробітництва у сфері протидії корупції.

Серед завдань, що були вирішені при їх прийнятті, є:

- гармонізація українського законодавства з міжнародними нормами та правовими стандартами, що регулюють всі аспекти попередження та протидії корупції і злочинів, пов'язаних з нею;
- визначення єдиного підходу до розуміння сутності корупції, різновидів її проявів, законодавчого врегулювання юридичної відповідальності за вчинення корупційних діянь.

Наступним кроком на шляху реалізації антикорупційної реформи в Україні стало затвердження Президентом України Національної антикорупційної стратегії на 2011-2015 роки, яка відображає практичну імплементацію положень нового законодавства, визначає основні напрями та засади реалізації державної політики на найближчі роки та план дій з її виконання.

Названа Стратегія, розроблена з урахуванням міжнародного досвіду формування та реалізації національних антикорупційних стратегій, відповідає сучасним умовам розвитку країни; враховує масштаби поширення корупції в суспільстві, в тому числі і в зонах підвищеного корупційного ризику; відображає наступність та послідовність державної політики; містить основні напрями реалізації закріплених положень; передбачає впровадження ефективних механізмів моніторингу, оцінки та звітності за результатами її реалізації.

Правильність такого підходу підтверджується і міжнародними практиками у сфері запобігання і протидії корупції. Зокрема, національні стратегії (доктрини, директиви тощо) або програми у сфері боротьби з корупцією, які мають перспективний характер і передбачають здійснення комплексу організаційно-правових та інших заходів щодо подальшого вдосконалення існуючої системи протидії корупції, ухвалено на державному рівні у багатьох країнах світу.

Розроблення та прийняття Україною такого системного документа, як антикорупційної стратегії, належним чином оцінено й міжнародними організаціями у сфері запобігання та протидії корупції.

Проте сучасний стан протидії корупції у державі і, зокрема, у судовій системі, свідчить про необхідність удосконалення законодавства в частині встановлення інституційних засад здійснення фінансового контролю та контролю за дотриманням законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, окремих прирівняних до них осіб.

Відповідно потребує вдосконалення і механізм здійснення фінансового контролю шляхом запровадження перевірок декларацій про майно, доходи,

витрати і зобов'язання фінансового характеру, а також механізм визначення інституцій, відповідальних за здійснення контролю за додержанням законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів.

Зміни також мають бути спрямовані на вдосконалення окремих положень Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» і передбачати, зокрема:

- обмеження щодо спільної роботи близьких осіб;
- обмеження щодо осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави;
- проведення спеціальної перевірки осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави;
- механізм проведення антикорупційної експертизи нормативно-правових актів або проектів нормативно-правових актів;
- механізм оприлюднення відомостей, зазначених у деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру;
- захист осіб, які повідомили про корупційні правопорушення;
- внесення відомостей до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, а також вільне отримання такої інформації.

Переконаний, що цей семінар за участю європейських експертів сприятиме напрацюванню пропозицій щодо практичного застосування національного антикорупційного законодавства, правил, регулювання та механізмів, спрямованих на запобігання проявам корупції, вироблення критеріїв оцінювання стану запобігання та боротьби з корупцією.

Отже, бажаю всім плідної роботи та реалізації задумів.

Дякую за увагу!